

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.granthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния акционер на
Булгартрансгаз ЕАД
гр. София 1343, бул. Панчо Владигеров №66

Доклад относно одита на финансовия отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Булгартрансгаз ЕАД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и бележките към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Както е оповестено в бележка 16 Дългосрочни вземания към финансовия отчет, към 31 декември 2017 г. Дружеството отчита дългосрочни вземания от Корпоративна Търговска Банка АД (в несъстоятелност) с балансова стойност в размер на 11 994 хил. лв. след призната натрупана загуба от обезценка на стойност 48 336 хил. лв. За част от вземанията от КТБ АД (н) с брутен размер 18 035 хил. лв. и съответно балансова стойност в размер на 7 214 хил. лв., са налице особени обстоятелства, които са довели до предприемането на процесуални действия от страна на Булгартрансгаз ЕАД срещу КТБ АД (н), както и срещу трети лица. Преценката на ръководството е, че всички факти и обстоятелства са взети предвид при съдебните действия, което би могло да доведе до положителен изход на делата за Дружеството. Поради съществуващата несигурност относно размера на масата на несъстоятелността на КТБ АД (н), ние не бяхме в състояние да се уверим в достатъчна степен на сигурност кога и в какъв размер тези вземания ще бъдат възстановени на Дружеството.

Както е оповестено в бележка 29 Условни активи и условни задължения, Дружеството е страна по Дело СОМР/В1/АТ.39849 – БЕХ Газ (Дело БЕХ Газ), образувано от Европейската комисия (ЕК) във връзка с официално производство за разследване относно това дали „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД („БЕХ“ ЕАД) и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД нарушават правилата за конкуренция на ЕС на пазара на природен газ в страната. Процедурата е образувана във връзка с опасения на ЕК, че „БЕХ“ ЕАД и дъщерните му дружества пречат за свои потенциални конкуренти да получат достъп до българската газопрееносна мрежа и до съоръженията за съхранение на природен газ, като изрично или мълчаливо отказват достъп на трети страни или го забавят, както и евентуално пречат за конкуренцията да получат достъп до главния газопровод за внос чрез резервиране на капацитет на територията на Румъния.

На 24.11.2017 г. Народното събрание на Република България взе решение за приключване на Дело БЕХ Газ, по реда на чл.7 от Регламент ЕО №1/2003, без признаване на твърдените нарушения и без поемане на отговорност за тях, като бъдат предприети всички необходими действия за защита интересите на Република България и дружествата „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД, включително действия за обжалване на евентуално забранително решение от страна на ЕК във връзка с приключване на Дело СОМР/В1/АТ.39849 – БЕХ Газ.

Към датата на одобрение за издаване на финансовия отчет на Дружеството, ЕК не е взела официално решение за прекратяване на Дело БЕХ Газ, както и решение за евентуалния размер на финансовата

санкция за „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД. Ръководството на Дружеството е направило анализ на наличната информация относно евентуалния изход на Дело БЕХ Газ и не е в състояние да изготви надеждна оценка на потенциалното задължение на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Поради присъщата несигурност относно крайния изход от Дело БЕХ Газ, наличието на значителна преценка за определяне на потенциалния ефект на задължението, включително факта, че са налице три страни по делото – „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, ние не бяхме в състояние да се уверим в достатъчна степен на сигурност относно размера на задължението относно за Булгартрансгаз ЕАД по дело COMP/B1/AT.39849 – БЕХ Газ. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими някакви корекции и техният ефект върху годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 г.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. В допълнение към въпроса, описан в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“, ние определихме въпросите, описани по-долу, като ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия доклад.

Признаване на приходи Бележка 1 и Бележка 5 от финансовия отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 715/2009 г на Комисията от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, считано от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективно входно-изходния модел за ценообразуване за предлаганите услуги по достъп и пренос на природен газ за газопреносната система, собственост на Дружеството, включваща национална газопреносна мрежа (НГПМ) и газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП).</p> <p>С въвеждането на входно-изходния тарифен модел се сменя моделът на ценообразуването на извършваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги по достъп и пренос на природен газ, като от система „пощенската марка“ с единни цени, определени изцяло за пренесени количества природен газ, налагани на изходни точки на газопреносната мрежа, се преминава към входно-изходен модел с двукомпонентна тарифна система и преобладаваща компонента на база резервиран капацитет. Новата система е резултат на изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ.</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед на счетоводната политика по отношение на признаването на приходи от пренос и достъп и балансиране на природен газ и търсене на съответствие с приложимата рамка за финансово отчитане и приложимата законодателна рамка; - Получаване на разбиране за контролите, имащи отношение към процеса на финансово отчитане в т.ч. трансфер и равнение на данните от оперативните ИТ системи към финансово-счетоводната система; - Оценка на проектирането, внедряването и функционирането на контролите, използвани при регистрирането и отчитането на продажбата на този вид услуга на Дружеството; - Тестове на контроли на съответните ИТ системи и приложения, използвани при регистрирането и отчитането на продажбата на пренос и съхранение и балансиране в т.ч. контроли на ниво достъп до информацията и базите данни; контроли за неотризиран промени в данните, системите или програмите, както и тестове относно целостта, надеждността и уместността на използваните данни при трансфера между системите; - Целта на тестовете ни беше да ни дадат увереност, че контролите са проектирани по

<p>Във връзка с това през отчетния период Дружеството е извършило редица дейности по подготовката за въвеждането на тарифния модел и утвърждаване на основните му параметри.</p> <p>Приходите от услугата по пренос и достъп и балансиране на природен газ се признават месечно на база на месечни отчети за приети, пренесени и резервирани количества природен газ в точките на приемане и предаване и потвърждения към тях, генерирани от използваните системи.</p> <p>За съществена част от приходите, свързани с транзитен пренос на природен газ през територията на Република България за съседни държави - Турция, Гърция и Македония, през периода не е настъпила промяна в начина на тяхното инициране, отчитане и признаване. Възможен ефект може да се очаква след влизането в сила на МСФО 15 Договори с клиенти в сила от 01.01.2018 г. и анализа от страна на Дружеството.</p>	<p>адекватен начин и ще функционират според тяхното предназначение така че биха могли да предотвратят унищожаването или неподходящи промени в данните, които биха довели до неточна счетоводна информация относно приходите от продажба на пренос и достъп и балансиране. Избраните контроли от използваните ИТ приложения включваха такива, които осигуряват пълнотата на трансферираните данни между различните системи, валидиране на цена за достъп и пренос на природен газ по входни и изходни точки/зони, включително и пренесените количества, с цел избягване на грешки.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проучващи запитвания към отговорните лица относно процеса на равнение и валидиране на приходите от достъп и пренос и балансиране на природен газ; - Преглед на договорите на Дружеството с клиентите – ползватели на услугата по пренос и достъп и балансиране; - Аналитични процедури, свързани с изследване на измененията на признатите приходи за текущата спрямо предходната финансова година в т.ч. и по видове услуги; - детайлни тестове по отношение на съществуването и оценката на приходите в т.ч. и процедури за разграничаването на периодите при тяхното признаване; - детайлни тестове по отношение на съществуването на търговските вземания чрез външни потвърждения, както и детайлни тестове за нетната оценка на вземанията чрез изготвяне на възрастов анализ и сравнение с преценката на Дружеството за тяхната възстановима стойност; - Оценка на адекватността на оповестяванията на финансовите отчети, включително оповестяванията на основните предположения, преценки и чувствителност включително нови и изменени стандарти и разяснения, които не са влезли към датата на финансовия отчет.
---	---

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността в т.ч. нефинансова декларация изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от настоящия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно посочения в този раздел въпрос. Съответно ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване във връзка с този въпрос.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за влѳвждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай, че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността в т.ч. нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и чл.37, л. 3 от Закона за енергетиката приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- i. информацията, включена в доклада за дейността в т.ч. нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе;
- ii. докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания с изключение на възможния ефект описан в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ в „Доклад относно одита на финансовия отчет“
- iii. нефинансовата декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.
- iv. в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 3 от Закона за енергетиката

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) Дружеството е организирано счетоводната си дейност така, че да получава информация за всяка лицензионна дейност и друг вид дейност в т.ч. дейности при регулирани и свободно договорени цени. Дружеството поддържа аналитична отчетност за осъществяваните дейности по пренос, съхранение, транзит и балансиране на природен газ, както и спомагателна дейност, дейност по управление и нерегулирана дейност.
- (б) Дружеството е организирано счетоводната си дейност така, че да получава информация за всяко регионално звено, което е част от организационната структура на Дружеството.
- (в) Счетоводната отчетност на Дружеството е организирана и се поддържа по начин, който да осигури необходимата информация за целите на регулаторното счетоводно отчетване, а именно:
  - ✓ Активите и пасивите на Дружеството се класифицират към съответните дейности, към които принадлежат.
  - ✓ Приходите и разходите за основните лицензионни дейности на Дружеството се отчитат чрез аналитични сметки за транзит, пренос, съхранение.
  - ✓ Приходите и разходите за нелицензионните дейности – спомагателна, управление и нерегулирана, като и общите приходи и разходи за лицензионни дейности, се разпределят в основните лицензионни дейности на база на коефициент за разпределение.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

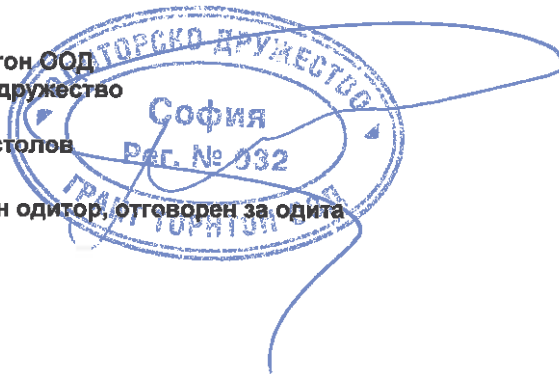
- Грант Торнтон ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет на „Булгартрансгаз“ ЕАД за годината, завършила на 31 декември 2017 г. с решение на Надзорния съвет на Дружеството взето на проведено заседание на 03.04.2017 г. за период от една година.

- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2017 г. на Дружеството представлява трета поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- В подкрепа на одиторското становище ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на одитора и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили услуги на Дружеството, които да не са посочени в доклада за дейността и финансовия отчет на Дружеството.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

29 март 2018 г.
гр. София